

www.riigikogu.ee/rva/toimetised

Riigikogu Toimetised

RiTo 11 / 2005

Riigikogu Toimetised

Riigikogu Kantselei väljaanne
Ilmub aastast 2000

Riigikogu Toimetised (RiTo) on parlamendi põhiseaduslikke ja ühiskondlikke ülesandeid mõtestav ajakiri poliitikuile, teadlastele, kõrgkoolide õppejõududele, ametnikele ning äri- ja mittetulundusühingute asjatundjatele.

The Riigikogu Toimetised (RiTo) = the Journal of the Estonian parliament is a forum for discussing the constitutional tasks of the Parliament and it is oriented towards politicians, scholars, teachers of universities, civil servants and representatives of business and non-profit associations.

Toimetuskolleegium:

Olav Aarna – tehnikateaduste doktor, Riigikogu liige, Ühendus Vabariigi Eest – Res Publica
Küllo Arjakas – Riigikogu liige, Eesti Keskerakond
Eiki Berg – PhD, Tartu Ülikooli rahvusvaheliste suhete teooria korraline professor
Igor Gräzin – PhD, Riigikogu liige, Eesti Reformierakond
Rita Hillermaa – Eesti Rahvusraamatukogu parlamendiinfo keskuse juhtiv spetsialist
Aivar Jarne – Riigikogu Kantselei pressi- ja infoosakonna pressitalituse juhataja
Ülo Kaevats – PhD, Tallinna Tehnikaülikooli filosoofiaprofessor
Aare Kasemets – MA, Tartu Ülikooli doktorant
Marika Kirch – PhD, Riigikogu Kantselei majandus- ja sotsiaalinfoosakonna nõunik
Raul Narits – PhD, Tartu Ülikooli võrdleva õigusteaduse professor
Helle Ruusing – Riigikogu Kantselei pressi- ja infoosakonna infonõunik
Angela Saks-Tammekand – Vabariigi Presidendi välisnõunik
Ivar Tallo – MA, E-riigi Akadeemia direktor
Anu Toots – PhD, Tallinna Ülikooli avaliku poliitika dotsent

Toimetus:

Peatoimetaja: Helle Ruusing
E-post: helle.ruusing@riigikogu.ee

Tegevtoimetaja: Marje Jõeste
E-post: marje.joeste@riigikogu.ee

Keeletoimetaja: Viime Laanpere
Tõlkija: tõlkebüroo A&A Lingua
Kunstivalik: Eesti Kunstnike Liit, <http://www.eaa.ee>

RiTo veebi küljendus: Rudolf Linnaste
E-post: rutz@local.ee

Kujundaja: Ülo Emmus, AS Loom

Tehniline toimetaja: Triin Soone, Eesti Rahvusraamatukogu
E-post: triin.soone@nlib.ee

Küljendaja: Kadri Possul, Eesti Rahvusraamatukogu
Trükk: ETPV Trükikoja AS

Riigikogu Toimetiste aadress:

Riigikogu Kantselei, Lossi plats 1a, 15165 Tallinn, Eesti/Estonia
Telefon 631 6382; faks 631 6354
E-post: RiTo@riigikogu.ee

Autoriõigus – Riigikogu Kantselei, 2005
Jaan Elkeni teoste autoriõigus – EAÜ, 2005
ISSN 1406-5665

Sisukord

<i>Peatoimetaja veerg</i>	
<i>Helle Ruusing</i> – Kuulda võetakse vaid kõnelejat!	5
I. Essee	
<i>Margit Sutrop</i> – Kas Eesti jagab Euroopa väärtusi?	9
II. Poliitiline foorum	
BALTI KOOSTÖÖ	
<i>Andres Taimla</i> – Balti Assamblee suurte muutuste eel	23
<i>Aigars Pētersons</i> – Balti Assamblee peab muutuma pragmaatilisemaks.	25
<i>Valerijus Simulik</i> – Balti riikide edasine koostöö Balti Assamblee vaatenurgast	27
HARIDUSPOLIITIKA	
<i>Mailis Reps</i> – Haridusreformidest Eestis	29
<i>Olav Aarna</i> – Haridusstrateegiline protsess Eestis ja Eesti Haridusfoorum	33
<i>Martin Kaasik</i> – Mõtteid hariduselu arengust aastail 1990–2005	41
<i>Siiri Sillajõe</i> – Eesti ülikool avatud Euroopas. Valge saali foorum	45
EESTI KODANIKUÜHISKONNA ARENGU KONTSEPTSIOON	
<i>Avo Üprus</i> – Toetusrühm on toetuseks ehk maalitud seinast, kuldvõtmekesest ja tegelikust elust	48
<i>Jaan Öunapuu</i> – Kodanikuühiskonnani ei ole võimalik jõuda üleöö	52
III. Põhiseaduslikud institutsioonid	
EUROOPA PARLAMENT	
<i>Eiki Berg</i> – Euroopa Parlamendi hiilgus ja viletsus	57
<i>Tunne Kelam</i> – Europarlamendis sõltub palju igapäevase enda aktiivsusest	62
IV. Uuringud ja arvamused	
BALTI KOOSTÖÖ	
<i>Kristina Hallik</i> – Balti riikide parlamentide koostöö ja selle võimalikud tulevikusuunad.	69
HARIDUSUURINGUD	
<i>Ene-Silvia Sarv</i> – Eripalgeline ja arenev Eesti kool.	76
<i>Viive-Riina Ruus</i> – Millise õppekavaga jätkab Eesti kool?	86
<i>Tiina Annus</i> – Koolivõrgu korrastamine – hariduse võrdse kättesaadavuse eeldus.	95
KODANIKE KAASAMINE POLIITIKA KUJUNDAMISSE	
<i>Reesi Lepa, Eveli Illing</i> – Kodanike ja kodanikeühenduste kaasamine poliitika kujundamisse Eestis	109
KODAKONDSUSPOLIITIKA	
<i>Rein Ruutsoo, Leif Kalev</i> – Eesti kodakondsuspoliitika ja Kodanike Euroopa	120
PÕLLUMAJANDUSPOLIITIKA	
<i>Janno Reiljan, Dorel Tamm</i> – Eesti põllumajanduse konkurentsivõime: olukord ja tulevikuväljavaated	129
KESKKONNAMAKSUD	
<i>Tea Nõmmann</i> – Ökoloogiline maksureform ja jätkusuutlik areng	141

AVALIKU ARVAMUSE UURINGUD	
<i>Jaanika Hämmal</i> – Eurobaromeeter Euroopa ühiskonna infoallikana.	154
SOTSIAALPOLIITIKA	
<i>Mike Buckley, Katre Pall</i> – Vaesuse kaotamine Suurbritannias.	161
PROPAGANDA TEOORIA JA PRAKTIKA	
<i>Agu Uudelepp</i> – Propaganda Aristotelesest tänapäevani.	170
V. Kodanikuühiskond ja riigivõim	
VABATAHTLIK TEGEVUS	
<i>Anna Gramberg, Margit Vutt</i> – Vabatahtliku tegevuse väljakutsed Eestis.	179
KODANIKU OSALEMINE OTSUSTAMISES	
<i>Andres Siplane</i> – Demokraatlikud otsustusmudelid – rohi võõrandumise vastu.	187
VI. Parlamendi ajalugu ja rahvusvaheline subtlus	
ÕIGUSLOOME AJALUGU	
<i>Hulda Sauks</i> – Parlamendi õigusloome – Eesti riigi vaba arengu eeldus.	195
RIIGIKOGU RAHVUSVAHELINE SUHTLUS	
<i>Mati Hint</i> – Kolm poliitreisi aastast 1993 (järg).	206
VII. Kirjandus ja andmebaasid	
<i>Jüri Järs</i> – Teadusinformatsioon kui teadmispõhise ühiskonna nurgakivi.	223
<i>Piret Viljamaa</i> – Parlamentaarsed uudised.	228
VIII. Autoritest	239
IX. Contents in English	247
X. Summaries in English	250
XI. Nimeregister	267
RiTo 10 kunstigalerii	
<i>Jaan Elken</i> – Allkirjata (1978, õli, kollaaž / lõuend, 114 x 146 cm).	7
<i>Jaan Elken</i> – Koidula ja Leineri tn nurgal (1978, õli/lõuend, 100 x 146 cm).	21
<i>Jaan Elken</i> – Kalinini rajoonis (1978, õli/lõuend, 114 x 146 cm).	55
<i>Jaan Elken</i> – Kajakas (1982, õli/lõuend, 135 x 150 cm).	67
<i>Jaan Elken</i> – Ema lööb maha (1980–1996, õli, akrüül, <i>ready-made</i> / lõuend, 160 x 200 cm).	177
<i>Jaan Elken</i> – Kui ma suppi ei söö (1980–1996, õli, akrüül / lõuend, 160 x 200 cm).	193
<i>Jaan Elken</i> – Linda. Remix 2001 (1980–2001, õli, akrüül / lõuend, 160 x 200 cm)	221
<i>Jaan Elken</i> – Linda. Remix 2004 (2004, õli, lõuend, kollaaž / vineer, 125 x 150 cm).	237
<i>Jaan Elken</i> – Velvet underground II (2003, õli, akrüül, <i>ready-made</i> / lõuend, 160 x 200 cm).	245
<i>Jaan Elken</i> – A-st B-ni (2001, õli, akrüül, <i>ready-made</i> / lõuend, 160 x 200 cm).	265